

ΕΙΝΑΙ ΕΤΟΙΜΟΙ ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΑΓΡΟΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΑΣΙΝΗ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ;

Την περασμένη Παρασκευή 1η Ιουλίου ολοκλήρωσε τις εργασίες του το 8ο Πανελλήνιο Συνέδριο για την Ανάπτυξη της Ελληνικής Γεωργίας της ΓΑΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ με θέμα «Το στρατηγικό σχέδιο της ΚΑΠ: προτεραιότητες και προϋποθέσεις για τον πράσινο και ψηφιακό μετασχηματισμό του συστήματος τροφίμων».

Σημαντική καινοτομία του φετινού Συνεδρίου, αποτέλεσε η παρουσίαση μίας μεγάλης Πανελλαδικής Έρευνας με θέμα το επίπεδο ετοιμότητας και ευαισθητοποίησης των Ελλήνων αγροτών σε σχέση με την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, την εκπόνηση της οποίας σχεδίασε η ΓΑΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ και υλοποίησε τον Νοέμβριο του 2021 σε συνεργασία με το Εργαστήριο Ειρηνευτικής Δημοσιογραφίας του τμήματος Δημοσιογραφίας και ΜΜΕ του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και την εταιρεία Κάπα Research.

Σκοπός της έρευνας ήταν να ενισχυθεί ο εθνικός διάλογος για το μέλλον της ελληνικής γεωργίας, αποτυπώνοντας το σημείο εκκίνησης της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης που θα κληθεί να υλοποιήσει ο αγροτικός τομέας της χώρας στο πλαίσιο της εφαρμογής της μελλοντικής ΚΑΠ και παρέχοντας τεκμηρίωση στους λήπτες των αποφάσεων σε όλα τα επίπεδα.

Τα συμπεράσματα της έρευνας, πέραν του ότι καταδεικνύουν τη λίγο έως πολύ αναμενόμενη διαπίστωση, ότι δηλαδή βρισκόμαστε ακόμα σε εμβρυακό στάδιο της μετάβασης, ανοίγουν δρόμους αλλά και πεδία δράσης ώστε να πάμε πιο γρήγορα σε αυτήν.

Καταρχάς, ως ιδιαίτερα θετική αποτυπώνεται η στάση των αγροτών απέναντι σε έννοιες όπως η γνώση (82%), η καινοτομία (72%), η προσαρμοστικότητα/αλλαγή (65%), η ψηφιακή τεχνολογία (63%) η πράσινη οικονομία (62%).

Σε ό,τι αφορά όμως τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβάνονται την πράσινη και ψηφιακή μετάβαση πιο συγκεκριμένα, αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι η θετική και η αρνητική στάση σχεδόν ισοψηφούν (31% κίνητρο, 24% ευκαιρία, 26% σκεπτικισμός, 15% ανησυχία).

Ωστόσο, στη συντριπτική τους πλειοψηφία (72%) θεωρούν ότι η πράσινη/οικολογική μετάβαση δεν

της Έλλης Τσιφόρου
Γενικής Διευθύντριας της ΓΑΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ

θα πρέπει να θέσει σε κίνδυνο την παραγωγικότητα/ανταγωνιστικότητα του αγροτικού τομέα. Πρόκειται για ένα σημαντικό συμπέρασμα σε σχέση με τη μελλοντική χάρση πολιτικών, οι οποίες θα πρέπει να λαμβάνουν ισορροπημένα υπόψη τόσο την περιβαλλοντική όσο και την οικονομική διάσταση της αγροτικής δραστηριότητας.

Ένα ιδιαίτερα κρίσιμο συμπέρασμα ως προς τη διαμόρφωση πολιτικών και εργαλείων στήριξης για την επιτάχυνση της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης προκύπτει από το γεγονός ότι μεταξύ των αγροτών που ήδη κάνουν χρήση νέων τεχνολογιών στην παραγωγή, οι λόγοι που τους οδήγησαν σε αυτή την απόφαση είναι κυρίως οικονομικοί, δηλαδή η αύξηση της παραγωγικότητας (53%), η μείωση του κόστους παραγωγής (39%) και η αποτελεσματικότερη προστασία από κινδύνους (25%).

Αποτρεπτικοί παράγοντες για τη χρήση νέων τεχνολογιών στην παραγωγή

Αυτό σημαίνει ότι για την αποτελεσματικότερη διάχυση της ψηφιακής καινοτομίας μεταξύ του αγροτικού πληθυσμού θα πρέπει να δοθεί έμφαση στη βελτίωση της οικονομικής διάστασης της παραγωγικής διαδικασίας.

Όσον αφορά στα κίνητρα που θα λειτουργούσαν ενθαρρυντικά για τη χρήση νέων τεχνολογιών στην παραγωγική διαδικασία, η διαθέσιμη χρηματοδότηση (42%) και οι εθνικές/ευρωπαϊκές πολιτικές στήριξης (20%) φαίνεται να κυριαρχούν.

Σε σχέση με τους παράγοντες που λειτουργούν αποτρεπτικά, οι οικονομικοί λόγοι, επίσης, κυριαρχούν, καθώς οι αγρότες εντοπίζουν ως σημαντικότερη την έλλειψη χρηματοδότησης (38%), με το κόστος των ψηφιακών λύσεων (28%) και την έλλειψη γνώσης και ενημέρωσης (13%) να ακολουθούν.

Ωστόσο, δηλώνουν διατεθειμένοι να αναλάβουν το οικονομικό ρίσκο, εφόσον το κόστος της χρήσης των νέων τεχνολογιών είναι λογικό και υπάρχει η προοπτική κέρδους. Αυτή είναι μια ιδιαίτερα σημαντική διάσταση του ζητήματος των κινήτρων-αντικινήτρων, καθώς καταδεικνύει την ανάγκη τεκμηριωμένης και συστηματικής ενημέρωσης του αγροτικού πληθυσμού σε σχέση με τα οικονομικά οφέλη που προκύπτουν από την υιοθέτηση ψηφιακών λύσεων.

Αξιοσημείωτο, τέλος, είναι το γεγονός ότι οι Έλληνες αγρότες αυτό-προσδιορίζονται ως «φτωχοί» (69%), γεγονός που έρχεται να επιβεβαιώσει η απαισιοδοξία τους όσον αφορά το μέλλον γενικότερα (49%) αλλά και της εκμετάλλευσής τους ειδικότερα (69%).

Οικονομικοί λόγοι, όπως τα υψηλά κόστη παραγωγής (82%), η συρρίκνωση του γεωργικού εισοδήματος (73%) και η πτώση των τιμών των γεωργικών προϊόντων (71%), φαίνεται να συνδέονται με την κυρίαρχη απαισιοδοξία του αγροτικού πληθυσμού.

Η αρνητική αυτοεικόνα και προβολή του κλάδου στο μέλλον, καθιστά ακόμα πιο επιτακτική την ουσιαστική υποστήριξη της οικονομικής, περιβαλλοντικής και κοινωνικής του βιωσιμότητας, με γνώμονα τη γνώση, την καινοτομία και την ψηφιοποίηση, που αποτελεί, άλλωστε, εγκάρσιο στόχο της μελλοντικής ΚΑΠ.

Το περιεχόμενο της παρούσας δημοσίευσης απηχεί τις απόψεις των συντακτών του μόνο, οι οποίοι φέρουν την αποκλειστική ευθύνη. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν φέρει καμία ευθύνη για τη χρήση των πληροφοριών που περιέχει.

Χρηματοδότηση από το πρόγραμμα IMCAP της Ευρωπαϊκής Ένωσης

